

Seznam použitých pramenů a literatury

Literární prameny

- Abu l-Hasan ,Alí ibn al Hussain AL-MAS'UDÍ, *Rýžoviště zlata a doly drahokamů*, Praha 1965.
- ADALBERTI continuatio Reginonis, in: *Quellen zur Geschichte der sächsischen Kaiserzeit*, eds. Albert Buer, Reinhold Rau, Darmstadt 1971.
- ALBERICI Trium fontium Chronicon, in: *Monumenta Germaniae Historica, SS, Tomus 23*, ed. Georg Heinrich Pertz, Hannover 1874.
- Annales Bertiniani, in: *Monumenta Germaniae Historica, Scriptorum I.*, ed. Georg Heinrich Pertz, Hannoverae 1826.
- BENOIT, Alexandre, A Broken Window on Ivan IV's Oprichnina, in: *Canadian-American Slavic Studies*, Vol. 54, 2020, No. 4.
- Biblija 1499 goda i Biblija v sinodalnom perevodě*, Moskva 1997.
- Bibliotheca geographorum Arabicorum*, II.2., ed. Michael Jan de Goeje, Lugduni Batavorum 1877.
- Bibliotheca geographorum arabicorum*, Tom 7, ed. Michael Jan de Goeje, Lugduni Batavorum 1894.
- Cesta Jana de Plano Carpiniho, in: T'SERSTEVENS, Albert, *Předchůdcové Marka Pola*, Praha 1966.
- CONSTANTINI PORPHYROGENITI De administrando imperio, in: *Patrologiae cursus completus. Series graeca*, Tomus 113, ed. Jacques-Paul Migne, Turnholti 1864.
- CONSTANTINI PORPHYROGENITI De cerimoniis aulae Byzantinae, in: *Patrologiae cursus completus. Series graeca*, Tomus 112, ed. Jacques-Paul Migne, Turnholti, 1897.
- De Russorum, Moscovitorum et Tartarorum religione, sacrificiis, nuptiarum funerum*, ed. Ioann Lasicki, Spira 1582.
- Dělo rozysknoje 1591 godu pro ubijstvo careviča Dmitrija Ivanoviča na Ugliče*, KLEJN, Vladimir (ed.), in: *Dělo ob ubijstve careviča Dmitrija*, Moskva 2012.
- Descriptio civitatum ad septentrionalem plagam Danubii (tzv. Bavorský geograf), eds. Bohuslav Horák, Dušan Trávníček, in: *Rozpravy ČSAV*, roč. 66, 1956, č. 2.
- DĚTMAR Z MERSEBURKU, *Kronika*, Praha 2008.
- Die Chroniken der niedersächsischen Städte: Lübeck*, 1. I. *Detmar-Chronik von 1105–1276*, eds. Karl Koppmann, Friedrich Bruns, Salomon Hirzel, Leipzig 1884.
- Dopolněnija k Nikonovskoj letopisi*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 13), ed. Sergej Fjodorovič Platonov, Sankt Petěrburg 1904.
- Drevnjaja Rus v svetě zarubežnych istočnikov*, Tom 3, *Vostočnyje istočniki*, eds. Tatjana Michajlovna Kalinina, Irina Gennadjevna Konovalova, Vladimir Jakovlevič Petruchin, Moskva 2009.

- FLETCHER, Giles, *Of the Russe Commonwealth*, Cambridge – Massachusetts 1966. GLAZYRINA, Galina Vasiljevna (ed.), *Islandskije vikingskije sagi o Severnoj Rusi. Těksty, perevod, kommentarij*, (Drevnějšije istočniki po istorii Vostočnoj Jevropy), Moskva 1996.
- GREK, Maksim, *Tvorenija*, Tom 1., Svjato-Troickaja Sergijeva Lavra 1996.
- Haličsko-volyňský letopis*, ed. Jitka Komendová, Praha 2010
- HELMOLD Z BOSAU, *Kronika Slovanů*, ed. Magdalena Moravová, Praha 2012.
- HENRICI *Chronicon Livoniae*, (*Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum ex monumenti Germaniae historici*), eds. Leonid Arbusow, Albert Bauer, Hannover 1955.
- HORSEY, Jerome, *Travels*, in: *Rude and Barbarous Kingdom. Russia in the Accounts of Sixteenth Century English Voyagers*, eds. Loyd E. Berry, Robert O. Crummey, Madison 1968.
- IOANNIS DLUGOSSII *Historiae polonicae libri XII*, in: *Ioannis Dlugossii seniori canonici opera*, eds. Żegota Pauli, Aleksander Przewdziecki, Karol Mecherzynski, Tomus 14, Cracoviae 1878.
- IOANNIS SCYLITZAE *synopsis historiarum*, in: *Corpus Fontium Historiae Byzantinae – Series Berolinensis*, Vol. 5, ed. Ioannés Thurn, Berlin – New York 1973.
- IORDANIS *De origine actibusque Getarum*, ed. Alfred Holder, Freiburg i. B. und Tübingen 1882.
- Ipaťjevskaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 2), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva 1962.
- Istorija o velikom knjaze Moskovskom, in: FENNELL, John Lister Illigworth (ed.), *Prince A. M. Kurbsky's History of Ivan IV*, Cambridge 1965.
- Iz „Knigy Achmeda Ibn-Fadlan, posla chalifa Al-Muktadira k carju Sakaliba“, in: *Sbornik dokumentov po istorii Rossii s drevnějšich vremen do konca XVIII veka*, Tom I, eds. Anna Vasiljevna Arsentjeva, Anželika Nikolajevna Jevdokimova, O. P. Petrova, Čeboksary 2004.
- JAHJA VON ANTIOCHIA, *Der Aufstand des Bardas Phokas*, in: *Arabische Quellen zur Christianisierung Rußlands*, ed. Peter Kawerau, Wiesbaden 1967.
- Jermolinskaja letops*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 23), ed. Fjodor Ivanovič Pokrovskij, S.–Petěrburg 1910.
- JORDANÉS, *Gótské dějiny / Římské dějiny*, Praha 2012.
- Kazanskaja istorija*, in: *Pamjatniki litěraturny drevněj Rusi. Seredina XVI veka*, eds. Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Dmitrij Sergejevič Lichačev, Moskva 1985.
- Kniga stěpennaja carskogo rodoslovija (1–10 stepeni grani)*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 21.1), ed. Platon Grigorjevič Vasjenko, S.–Petěrburg 1908
- Kniga stěpennaja carskogo rodoslovija (11–17 stepeni grani)*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 21.2), ed. Platon Grigorjevič Vasjenko, S.–Petěrburg 1913.
- KUZENKOV, Pavel Vladimirovič, *Pochod 860 g. na Konstantinopol i pervoje krešćenije Rusi v sredněvekovyh pismennyh istočnikach*, in: STOLJAROVA, Ljubov Viktorovna (ed.), *Drevnějšije gosudarstva Vostočnoj Jevropy 2000 g. Problemy istočnikoveděniija*, Moskva 2003.
- Lavrentjevskaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 1), ed. Jevfimij Fjodorovič Karskij, Moskva 2001.
- LEONIS DIACONI *Historia*, in: *Patrologiae cursus completus. Series graeca*, Tomus 117, ed. Jacques Paul Migne, Turnholti 1894.
- Letopisec načala carstva i velikogo knjazja Ivana Vasiljeviča*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 29), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva 1965.

- Letopisnyj sbornik, iměnujemyj Patriaršeju ili Nikonovskoju letopisju*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 9, 10), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva 1965.
- Letopisnyj sbornik, iměnujemyj Patriaršeju ili Nikonovskoju letopisju*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 11, 12), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva 1965.
- Letopisnyj svod 1518 g. (Uvarovskaja letopis)*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 28), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva – Leningrad 1963.
- Letopis po voskresenskomu spisku*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 7), ed. Afanasij Fjodorovič Byčkov, Sanktpetěrburg 1856.
- Licevoj letopisnyj svod XVI veka. Russkaja letopisnaja istorija*, 24 dílů, ed. Charis Charrasovič Mustafin, Moskva 2009–2010.
- LIUTPRANDI episcopi CREMONENSIS Antapodosis, in: *Monumenta Germaniae Historica, SS Rerum Germanicarum*, Tomus 41, ed. Joseph Becker, Hannover – Leipzig 1915.
- Livlaendische Reimschronik*, ed. Leo Meyer, Hildesheim 1963.
- MARWAZÍ, Die Russen, in: *Arabische Quellen zur Christianisierung Rußlands*, ed. Peter Kawerau, Wiesbaden 1967.
- MASÚDÍ, Bericht über die Slaven, in: *Arabische Quellen zur Christianisierung Rußlands*, ed. Peter Kawerau, Wiesbaden 1967.
- Moskovskij letopisnyj svod konca XV veka*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 25), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva – Leningrad 1949.
- Nestorův letopis ruský*, ed. Karel Jaromír Erben, Praha 1867.
- Novgorodskaja pervaja letopis staršego i mladšeho izvodov*, ed. Arsenij Nikolajevič Nasimov, Moskva – Leningrad 1950.
- Novgorodskaja četvertaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 4), ed. neuvedeno, Sanktpetěrburg 1848.
- Otryvok ruskoj letopisi po voskresenskomu novoierusalimskomu spisku*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 6), ed. Afanasij Fjodorovič Byčkov, Sanktpetěrburg 1853.
- Pamjať i pochvala knjazju ruskomu Vladimiru, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi, Tom 1 XI–XII veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt–Petěrburg 2004.
- Perepiska Ivana Groznogo s Andrejem Kurbskim*, eds. Jakov Salomonovič Lurje, Jurij Dmitrijevič Rykov, Leningrad 1979.
- Písemnictví ruského středověku. Od křtu Vladimíra Velikého po Dmitrije Donského*, eds. Emilie Bláhová, Zoe Hauptová, Václav Konzal, Praha 1989.
- Piskarevskij letopisec*, (Matěrialy iz istorii SSSR XV–XVII vv.), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Tom II., Moskva 1955.
- Poslanija Ivana Groznogo*, ed. Varvara Pavlovna Adrianova-Peretc, Moskva 1951.
- Poslanija, pripisyvajemyja starcu Artěmiju, konca, XVI veka, in: *Russkaja istoričeskaja bibliotěka*, Tom 4.1 *Pamjatniki polemičeskoj litěraty v Zapadnoj Rusi*, SPb. 1878.
- Poslanije archijepiskopa Gennadija novgorodskogo mitropolitu Zosime, in: KAZAKOVA, Natalja Aleksandrovna – LURJE, Jakov Solomonovič, *Antifeodalnyje jeretičeskije dvizenija na Rusi XIV načala XVI veka*, Moskva – Leningrad 1955.
- Poslanije Ioganna Taube i Elerta Kruze, ed. M. G. Roginskij, in: *Russkij istoričeskij žurnal*, Tom 8, 1922.

- Poslanije na Ugru Vassiana Rylo, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 7 *Vtoraja polovina XV. veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, SPb. 1999.
- POSSEVINO, Antonio, *Istoričeskije sočiněnija o Rusi*, ed. L. N. Godovikova, Moskva 1983.
- Poučenija i molitva Feodosija Pečerskogo, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 1 *XI–XII veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt–Petěrburg 2004.
- Poučenije Vladimira Monomacha, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 1 *XI–XII veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt–Petěrburg 2004.
- Povešť o belom klobuke, in: *Pamjatniki litěraturny drevněj Rusi. Seredina XVI veka*, ed. Nikolaj Nikolajevič Rozov, Moskva 1985.
- Povešť o Drakule*, ed. Jakov Salomonovič Lurje, Moskva – Leningrad 1964.
- Povešť o poboišče na rece Pjaně, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 6 *XIV–seredina XV veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt-Petěrburg 1999.
- Povešť Simeona Suzdalca in: *Concilium Florentinum. Documenta et scriptores*, Vol. XI. *Acta Slavica Concilii Florentini. Narrationes et documenta*, ed. Joannes Krajcar, Romae 1976.
- Povešť vremennyh let*, ed. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Moskva – Leningrad 1950.
- Povešť vremennyh let*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Varvara Pavlovna Adrianova-Peretc, Sankt-Petěrburg 1996.
- PROCOPII De bello gotthico, in: *Corpus scriptorum historiae byzantinae*, Vol. 41, ed. Carl Wilhelm Dindorf, Bonnae 1833.
- Prodolženije letopisi po voskresenskomu spisku*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 8), ed. Afanasij Fjodorovič Byčkov, Sanktpetěrburg 1859.
- PROKOPIOS Z KAISAREIE, *Válka s Góty*, Praha 1985.
- Prosvetitěl. Tvorenije svjatogo prepodobnogo Iosifa Volockogo*, Spaso-Preobraženskij Valamskij monastyr, 1994.
- Pskovskije letopisi*, Tom I, ed. Boris Dmitrijevič Grekov, Moskva – Leningrad 1941.
- Rogožskij letopisec* (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 15. 1), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Petrograd' 1922.
- Sigismundi liberi baronis in Herberstain Rerum moscoviticarum commentarii, 1556, in: GERBERŠTEJN, Sigizmund, *Zapiski o Moskovii*, Tom I, ed. Anna Leonidovna Choroškevič, Moskva 2008.
- SIMEONA METAFRASTA i LOGOFETA *Spisanije mira ot bytija i Ljetovnik sobran ot različnyh letopiscev*, ed. Vsevolod Izmailovič Srezněvskij. Sankt-Petěrburg 1905.
- Simeonovskaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 18), ed. Aleksandr Jevgeňjevič Presnjakov, S.-Petěrburg 1913.
- Skazanie o Borise i Glebe, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 1 *XI–XII veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt–Petěrburg 2004.
- Skazanie o knjazjach vladimirskich, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 9 *Koněc XV–pervaja polovina XVI veka*, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, SPb. 2000.

- Skazanije o Mamajevom poboišče*, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi*, Tom 6 XIV–srednja XV veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt-Petěrburg 1999.
- Skazanije o ubijenii v Ordě knjazja Michaila Černigovskogo i jego bojarina Fjodra*, in: *Pamjatniki litěraty drevněj Rusi*, XIII vek, eds. Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Dmitrij Sergejevič Lichačev, Moskva 1981.
- Slovo kratko protivu těch, iže v vešči svjaščennyja... vstupajut*, in: *Čtenija Obščestva istin i drevnostěj rossijskich*, No. 2, 1902.
- Slovo ob osužděni jeretikov Iosifa Volockogo*, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi*, Tom 9 Koněc XV–pervaja polovina XVI veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, SPb. 2000.
- Slovo o zakoně i blagodati metropolita Kijevskogo Ilariona*, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi*, Tom 1 XI–XII veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt-Petěrburg 2004.
- Sočiněnija I. Peresvetova*, ed. Aleksandr Aleksandrovič Zimin, Moskva – Leningrad 1956.
- Sočiněnija Ivana Semjonoviče Peresvětova*, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi*, Tom 9 Koněc XV–pervaja polovina XVI veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, SPb. 2000.
- Sočiněnija Jermolaja – Jerazma. Pravitělnica*, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi*, Tom 9 Koněc XV–pervaja polovina XVI veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, SPb. 2000.
- Sočiněnija Maxima Greka*, in: *Bibliotěka litěraty drevněj Rusi*, Tom 9 Koněc XV–pervaja polovina XVI veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, SPb. 2000.
- Sofijskaja pervaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 6), ed. Afanasij Fjodorovič Byčkov, Sanktpetěrburg 1853.
- Sofijskaja vtoraja letopis* (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 6), ed. Afanasij Fjodorovič Byčkov, Sanktpetěrburg 1853.
- Sokraščenyj letopisnyj svod 1493 g.*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 27), ed. Arsenij Nikolajevič Nasonov, Moskva – Leningrad 1962.
- Stoglav. Issledovanije i těkst*, ed. Jelena Borisovna Jemčenko, Moskva 2000.
- Svatí a hříšníci. Staroruská literatura 11.–12. století*, ed. Michal Těra, Červený Kostelec 2015.
- ŠLICHTING, Albert, *Kratkoje skazanije o charaktěre i žestokom pravlenii moskovskogo tirana Vasiljeviča*, in: MALEIN, Aleksandr Iustinovič (ed.), *Novoje izvestije o vremeni Ivana Groznogo*, Moskva 1934.
- ŠTADĚN, Genrich, *O Moskve Ivana Groznogo. Zapiski němca opričnika*, Leningrad 1925.
- Tak nazyvajemaja carstvennaja kniga*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 13), ed. Sergej Fjodorovič Platonov, S.-Petěrburg 1904.
- THEOFYLAKTOS SIMOKATTÉS, *Na přelomu věků*, Praha 1986.
- Theopfanēs Continuatus, in: *Patrologiae cursus completus. Series graeca*, Tomus 109, ed. Jacques-Paul Migne, Parisiis 1863.
- THIETMARI MERSEBURGENSIS episcopi chronicon, in: *Monumenta Germaniae historica. Scriptores*, Tomus 6, *Scriptores rerum Germanicarum*, Nova Series 9, ed. Robert Holtzmann, München 1980.

- Tipografskaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 24), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Petrograd 1921.
- Tverskaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 15. 1), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva 1965.
- Ustužskaja letopis* (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 37), ed. Boris Aleksandrovič Rybakov, Leningrad 1982.
- Vkladnaja kniga Troice-Sergijeva monastyra*, ed. Boris Aleksandrovič Rybakov, Moskva 1987.
- Vladimirskij letopisec*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 30), ed. Olga Lvovna Novikova, Moskva 2009.
- Vologdsko-permskaja letopis*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 26), ed. Michail Nikolajevič Tichomirov, Moskva – Leningrad 1959.
- Vremennik Ivana Timofějeva*, ed. Varvara Pavlovna Adrianova-Peretc, Moskva 1951.
- Vyprávění o minulých letech aneb Nestorův letopis ruský*, Červený Kostelec 2014.
- Zadonščina, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 6 XIV–seredina XV veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt-Petěrburg 1999
- Žitije Aleksandra Něvskogo, in: *Pamjatniki litěraturny drevněj Rusi, XIII vek*, eds. Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Dmitrij Sergejevič Lichačev, Moskva 1981.
- Žitije Feodosija Pečerskogo, in: *Bibliotěka litěraturny drevněj Rusi*, Tom 1 XI–XII veka, eds. Dmitrij Sergejevič Lichačev, Lev Aleksandrovič Dmitrijev, Anatolij Aleksejevič Aleksejev, Natalja Vladimirovna Ponyrko, Sankt-Petěrburg 2004.

Edice dokumentů

- Akty istoričeskije*, Tom 1. 1334–1598, ed. Archeografičeskaja kommissija, Sanktpetěrburg 1841.
- Akty, odnosjaščijesja k istorii zapadnoj Rossii*, Tom I. 1340–1506, ed. Archeografičeskaja kommissija, Sankpetěrburg 1846.
- Akty, odnosjaščijesja k istorii zapadnoj Rossii*, Tom II. 1506–1544, ed. Archeografičeskaja kommissija, Sankpetěrburg 1848.
- Codex epistolaris saeculi decimi quinti*, Tomus III. 1392–1501, ed. Anatol Lewicki, Cracovia 1894.
- Duchovnyje i dogovornyje gramoty velikich i udělnych knjazzej XIV–XVI vv.*, ed. Lev Vladimirovič Čerepnin, Moskva – Leningrad 1950.
- FIEDLER, Joseph von, *Die Allianz zwischen Kaiser Maximilian I. und Vasilij Ivanovič Grossfürsten von Russland von dem Jahre 1514*, Wien 1863 (příloha).
- Gramoty Velikogo Novgoroda i Pskova*, ed. Sigizmund Natanovič Valk, Moskva – Leningrad 1949.
- Historica Russiae monimenta, ex antiquis exterarum gentium archivis et bibliothecis dempro- mpta*, Vol. 1, ed. Aleksandr Ivanovič Turgeněv, Petropoli 1841.
- HÖFLECHNER, Walter, *Die Gesandten der europäischen Mächte vornemlich des Kaisers und des Reiches 1490–1500*, Wien 1972.
- La guerre del Veneti nell'Asia 1470–1474. Documenti cavati dall' archivio ai frari in Venetia*, ed. Enrico Cornet, Vienna 1856.

- Liv-, est- und kurländisches Urkundenbuch*, eds. Hermann Hildebrandt, Philipp Schwartz, Leonid Arbusow, Band II. 1. 1494 Ende Mai – 1500, Riga – Moskva 1900; Band III. 1506–1510, Riga – Moskva 1914.
- Monumenta Germaniae Historica, Epistolarum tomus VII, Karolini aevi*, ed. Walter Hensel, Berolini 1928.
- Monumenta Poloniae Historica, Tomus I.*, ed. August Bielowski, Lwów 1864.
- Pamjatniki diplomatičeskich snošenij drevněj Rossii s děržavami inostrannymi. Pamjatniki diplomatičeskich snošenij s Rimskoju imperijeju*, Tom I. (1488–1594), (ed. neuveden), S. Petěrburg 1851.
- Pamjatniki diplomatičeskich snošenij drevněj Rossii s děržavami inostrannymi. Pamjatniki diplomatičeskich snošenij Moskovskago gosudarstva s Krymskoju i Nagajskoju orđami i s Turcijeju, I. s 1474 po 1505 god, epocha sverženija mongolskago iga v Rossii*, (Sbornik Imperatorskago Russkago Istoričeskago Obščestva, Tom XLI), ed. Gennadij Fjodorovič Karpov, Sanktpetěrburg 1884.
- Pamjatniki diplomatičeskich snošenij drevněj Rossii s děržavami inostrannymi. Pamjatniki diplomatičeskich snošenij Moskovskago gosudarstva s Polsko-Litovskim, I. (s 1487 po 1500 god)*, (Sbornik Imperatorskago Russkago Istoričeskago Obščestva, Tom XXXV), ed. Gennadij Fjodorovič Karpov, S. Petěrburg 1882.
- Pamjatniki drevně-russkago kanoničeskago prava, 1 (pamjatniki XI–XV veka)*, (Russkaja istoričeskaja bibliotěka, Tom VI.), Sankt Petěrburg 1880.
- Patrologiae cursus completus. Series latina*, Vol. 148, ed. Jacques-Paul Migne, Turnholti 1855.
- Patrologiae cursus completus. Series graeca*, Tomus 102, ed. Jacques-Paul Migne, Turnholti 1900.
- Regesta pontificum Romanorum*, Vol. II, ed. August Potthast, Berlin 1875.
- Sobranije gosudarstvennych gramot i dogovorov, chranjaščichsja v Gosudarstvennoj kollegii inostrannych děl*, ed. Fjodor Andrejevič Bjuler, Moskva 1894.
- Stoglav. Issledovanije i těkst*, ed. Jelena Borisovna Jemčenko, Moskva 2000.
- Rosijskoje zakonodatělstvo X–XX vekov*, Tom 1, *Zakonodatělstvo drevněj Rusi*, ed. Valentin Lavrentjevič Janin, Moskva 1984; Tom 2, *Zakonodatělstvo perioda obrazovanija i ukreplenija Russkago centralizovannogo gosudarstva*, ed. Anatolij Dmitrijevič Gorskiij, Moskva 1985.
- Russisch-livländische Urkunden*, ed. Karl Eduard Napierski, St. Petersburg 1868.
- Russkaja istoričeskaja bibliotěka*, Tom 4.1 *Pamjatniki polemičeskoi litěraty v Zapadnoj Rusi*, SPb. 1878; Tom 6. *Pamjatniki drevně-russkago kanoničeskago prava, 1 (Pamjatniki XI–XV v.)*, ed. Archeografičeskaja kommissija, Sanktpetěrburg 1880.
- Supplementum ad Historica Russiae Monumenta, ex archivis ac bibliothecis extraneis deperempta*, ed. Ioann Grigorovič, Petropoli 1848.
- Tri drevnije dogovora Russov s Norvežcami i Švedami*, ed. P. Butkova, Sanktpetěrburg 1857.
- Uloženie o službe*, (Polnoje sobranije russkich letopisej, Tom 13), ed. Sergej Fjodorovič Platonov, Sankt Petěrburg 1904.

Literatura

- ALEF, Gustav, The adoption of the Muskovite Two-Headed Eagle: A Discordant View, in: *Speculum*, Vol. 41, 1966, No. 1.
- ALEKSEJEV, Aleksej Ivanovič, K izučeniju jeresi strigolnikov, in: *Drevnjaja Rus. Voprosy medievistiki*, 2004, No. 18.

- ALEKSEJEV, Anatolij Aleksejevič, Ostromirovo Jevangelije i vizantijsko-slavjanskaja tradicija svjaščenogo pisanija, in: *Ostromirovo jevangelije i sovremennyje issledovanija rukopisnoj tradicii novozavetnyh tékstov*, Sankt-Petěrburg 2010.
- ALIŠEV, Saljam Chatypovič, *Kazaň i Moskva. Mežgosudarstvennyje otnošenija v XV XVI vv.*, Kazaň 1995.
- ANDREJEV, Aleksandr Radjevič, *Knjaz Dovmont Pskovskij. Dokumentalnoje žizněopisanije. Istoričeskaja chronika XIII veka*, Moskva 1998.
- ANDREJEV, Vasilij Fjodorovič, Aleksandr Něvskij i Novgorod, in: FROJANOV, Igor Jakovlevič – VOROBEJEV, Vladimir Mironovič (eds.), *Sredněvekovaja i Novaja Rossija. Sbornik k 60-letiju professora Igora Jakovleviča Frojanova*, SPb, 1996.
- ANGENENDT, Arnold, Mission zwischen Ost und West, in: BIKRFELLNER, Gerhard (ed.), *Millenium Russiae Christianae. Tausend Jahre Christliches Rußland 988–1988*, Munchen – Wien 1993.
- ARIŇON, Žan-Pjer, Meždunarodnyje otnošenija Kijevskoj Rusi v seredině X v. i krešćenije knjagini Olgi, in: *Vizantijskij vremenik*, Tom 41, 1980.
- ARTAMONOV, Michail Illarionovič, *Istorija chazar*, Leningrad 1962.
- ASEJEV, Jurij Sergijevič, *Architěktura drevněgo Kyjeva*, Kyjev 1982.
- AVERJANOV, Konstantin Aleksandrovič, *Kupli Ivana Kality*, Moskva 2001.
- BAYER, Gottlieb Siegfried, De Varagis, in: *Commentarii Academiae scientiarum imperialis Petropolitanae*.
- BAZILEVIČ, Konstantin Vasiljevič, *Vněšnjaja politika ruskogo centralizovannogo gosudarstva (vtoraja polovina XV veka)*, Moskva 1952.
- BEDNAŘÍKOVÁ, Jarmila – HOMOLA, Aleš – MĚŘÍNSKÝ, Zdeněk, *Stěhování národů a východ Evropy. Byzanc, Slované, Arabové*, Praha 2006.
- BEGUNOV, Jurij Konstantinovič – KIRPIČNIKOV, Anatolij Nikolajevič (eds.), *Knjaz Aleksandr Něvskij i jeho epocha. Issledovanija i matěrialy*, S.-Petěrburg 1995.
- BEGUNOV, Jurij Konstantinovič, *Aleksandr Něvskij. Žizň i dějanija svjatogo i blagovernogo velikogo knjazja*, Moskva 2003.
- BELJAKOV, Andrej Vasiljevič, Rožděnije Kasimovskogo carstva, in: *Istoriografičeskoje nasledije provincii. Matěrialy IV naučno-praktičeskoj konferenci, posvjaščennoj pamjati D. I. Ilovackogo i M. K. Ljubavskogo*, Rjazaň 2009.
- BERENDOVÁ, Nora (ed.), *Christianizace a utváření křesťanské monarchie. Skandinávie, střední Evropa a Rus v období 10.–12. století*, Praha 2013.
- BIBIKOV, Michail Vadimovič, *Byzantinorossica: Svod vizantijskich svidětělstv o Rusi*, Tom I, Moskva 2004.
- BIDLO, Jaroslav, *Dějiny lidstva od pravěku k dnešku*, sv. 3, Praha 1937.
- BOBROV, Aleksandr Grigorjevič, Proischoděnije i sudba Musin Puškinskogo sbornika so „Slovom o polku Igoreve“, in: *Trudy otděla drevněrusskoj literatury*, Tom 62, SPb, 2014.
- BOČEK, Pavel, K otázce byzantského dědictví ve východní Evropě ve 14. a 15. století, in: *Byzantská revue* 2009, Acta Facultatis orthodoxae theologiae Universitatis Presoviensis.
- BOČEK, Pavel, Kdy skončilo tatarské jho na Rusi?, in: *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. Studia minora Facultatis philosophicae Universitatis Brunensis*, roč. 52, 2005.
- BOČEK, Pavel, Kyjevský metropolita vši Rusi v první polovině XIV. století, in: *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity*, Brno 2000.

- BOČEK, Pavel, Stařec Artjomij a jeho názory na ruskou společnost na počátku panování Ivana IV., in: *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, C 41*, Brno 1994.
- BOECK, Wolfgang – FLECKENSTEIN, Christa – FREYDANK, David, *Geschichte der russischen Literatursprache*, Düsseldorf 1974.
- BORISOV, Nikolaj Sergejevič, *Ivan III.*, Moskva 2000.
- BORISOV, Nikolaj Sergejevič, *Ivan Kalita*, Moskva 2005.
- BORISOV, Nikolaj Sergejevič, *Michail Tverskoj*, Moskva 2017.
- BORISOV, Nikolaj Sergejevič, *Politika moskovskich knjazej koněc XIII-pervaja polovina XIV veka*, Moskva 1999.
- BRJUSOVA, Vera Georgijevna, Russko-vizantijskije otnošenija serediny XI veka, in: *Voprosy istorii*, No. 3.
- BUSHKOVITCH, Paul, Possevino and the Death of Tsarevich Ivan Ivanovich, in: *Cahiers du Monde Russe*, 2014.
- COMRIE, Bernard, *The Languages of the Soviet Union*, Cambridge 1981.
- COWDREY, Herbert Edward John, *Pope Gregory VII, 1073-1085*, Oxford 1998.
- CURTA, Florin, *The Making of the Slavs. History and Archeology of the Lower Danube Region*, Cambridge 2001.
- CVETKOV, Sergej Eduardovič, *Drevnjaja Rus. Epocha meždousobic. Ot Jaroslavičej do Vsevoloda Bolšoje Gnězdo*, Moskva 2013.
- ČEREPNIN, Lev Vladimirovič, *Obrazovanie russkogo centralizovannogo gosudarstva v XIV-XV vekach. Očerki sociálno-ekonomičeskoj i političeskoj istorii Rusi*, Moskva 1960.
- ČEREPNIN, Lev Vladimirovič, *Zemskije sobory Russkogo gosudarstva v XVI-XVII vv.*, Moskva 1978.
- DANILEVSKIJ, Igor Nikolajevič – KABANOV, Vladimir Vasiljevič – MEDUŠEVSKAJA, Olga Michailovna – RUMJANCEVA, Marina Fjodorovna, *Istočnikoveděnije. Terrija, istorija, metod. Istočniki rossijskoj istorii*, Moskva 1998.
- DANILEVSKIJ, Igor Nikolajevič, Aleksandr Něvskij: Paradoksy istoričeskoj pamjati, in: BEPINA, Lorina Petrovna – PALAMARČUK, Anastasija Andrejevna (eds.), *Cep vremeni. Problemy istoričeskogo soznanija*, Moskva 2005.
- DANILEVSKIJ, Igor Nikolajevič, *Drevnjaja Rus glazami sovremennikov i potomkov (III-XII vv.)*, Moskva 1998.
- W, *Russkije zemli glazami sovremennikov i potomkov (XII-XIV vv.)*, Moskva 2001.
- DANYLENKO, Andrii, The name „Rus“. In search of a new dimension, in: *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*, Band 52, 2004, Hf. 1.
- DIMNIK, Martin, *Mikhail, Prince of Chernigov and Grand Prince of Kiev. 1224-1246*, Toronto 1981.
- DMITRIJEVA, Rufina Petrovna, *Skazanije o knjazjach vladimirskich*, Moskva – Leningrad 1955.
- DRŠKA, Václav, *Divisiones regni Francorum. Královská moc a říšské elity franské říše do vzniku císařství*, Ústí nad Labem 2010.
- DUCZKO, Wladyslaw, *Viking Rus. Studies of the Presence of Scandinavians in Eastern Europe*, Leiden – Boston 2004.
- DVORNÍK, František, *Byzantské mise u Slovanů*, Praha 1970.
- EWERS, Johann, *Der Ursprung des Russischen Staats*, Riga – Leipzig 1808.

- FEATHERSTONE, Michael, Olga's Visit to Constantinople in De Cerimoniis, in: *Revue de Études Byzantines*, Vol. 61, 2003.
- FENNĚL, Džon, *Krizis sredněvekovej Rusi 1200–1304*, Moskva 1989.
- FENNELL, John Illingworth, *The Crisis of Medieval Russia 1200-1304*, London – New York 1983.
- FENNELL, John Lister Illingworth, *Ivan the Great of Moscow*, London – New York 1961.
- FENNELL, John Lister Illingworth, *The Emergence of Moscow 1304-1359*, Berkeley – Los Angeles 1968.
- FILJUŠKIN, Alexandr Iljič, *Andrej Kurbskij*, Moskva 2008
- FILJUŠKIN, Alexandr Iljič, *Tituly ruskich gosudarej*, Moskva – Sanktpetěrburg 2006.
- FINE, John van Antwerp, *The Early Medieval Balkan. A Critical Survey from the Six to the Late Twelfth Century*, Michigan 1991.
- FISCHER, Wolfram – HOUTTE, Jan A. van – KELLENBENZ, Hermann – MIECK, Ilja – VITTINGHOFF Friedrich (eds.), *Handbuch der europäischen Wirtschafts- und Sozialgeschichte*, Band 3, *Europäische Wirtschafts- und Sozialgeschichte vom ausgehenden Mittelalter bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts*, Stuttgart 1986.
- FLEROV, Valerij Sergejevič – FLEROVA, Valentina Jevgenjevna, *Judaizm v stěpnoj i lesostěpnoj Chazarii. Problema iděntifikacii archeologičeskich istočnikov*, in: *Chazary / Kharars, Jevreji i Slavjaně / Jews and Slavs*, Vol – Tom 16, Moskva – Jeruzalem 2005.
- FLORJA, Boris Nikolajevič, *U istokov religioznogo razkola slavjanskogo mira (XIII v.)*, Sankt-Petěrburg, 2004.
- FRANKLIN, Simon – SHEPARD, Jonathan, *The Emergence of Rus 750–1200*, London – New York 1996.
- FRANKLIN, Simon, *Writing, Society and Culture in Early Rus, c. 950–1300*, Cambridge 2002.
- GAGIN, Igor Anatoljevič, *Volžskaja Bolgarija. Ot posolstva bagdadsckogo chalifa do pochodov knjazja Svjatoslava (X v.)*, in: *Voprosy istorii*, 2008, No. 3.
- GALKINA, Jelena Sergejevna, *Tajny ruskogo kaganata*, Moskva 2002.
- GARIPZANOV, Ildar, *The Annals of St. Bertin (839) and Chacanus of the Rhos*, in: *Ruthenica*, Vol. 5, 2006.
- GIL, Andrzej, *Insignium koronacijne Danile Romanowicza – fakty i hipotezy*, in: *Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*, Tom 12, *Daniel Romanowicz ijego czasy*, Lublin 2014, No. 6.
- GKANTZIOS DRÁPELOVÁ, Pavla, *Křest kněžny Olgy z hlediska byzantských misií*, in: *Kulturní, duchovní a etnické kořeny Ruska: portréty*, Červený Kostelec 2009.
- GOEHRKE, Carsten, *Die Wüstungen in der Moskauer Rus'. Studien zur Siedlungs-, Bevölkerungs- und Sozialgeschichte*, Wiesbaden 1968.
- GOEHRKE, Carsten, *Frühzeit des Ostslaventums*, Darmstadt 1992.
- GOLDEN, Peter Benjamin, *The Conversion of the Khazars to Judaism*, in: GOLDEN, Peter Benjamin – SHAMMAI, Haggai Ben – RÓNA-TAS, András (eds.), *The World of the Khazars. New Perspectives. Selected Papers from the Jerusalem 1999. International Khazars Colloquium* (Handbook of Oriental Studies, Vol. 17), Leiden 2007.
- GOLDEN, Peter Benjamin, *The Peoples of the South Russian Steppes*, in: SINOR, Denis (ed.), *The Cambridge History of Early Inner Asia*, Cambridge 1990.
- GOLOVŠČIKOV, Konstantin Dmitrijevič, *Istorija goroda Jaroslavlja*, Jaroslavl 1889.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, *Beščislenyja rati i velikija trudy*, SPb. 2018.

- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, *Drevněrusskaja družina (K istorii genězisa klassovogo obščestva i gosudarstva na Rusi)*, Moskva 1989.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, Gibel Michaila Černigovskogo v kontěkstě pervyč knjazev russkich knjazev s Ordoj, in: *Sredněvekovaja Rus*, Tom 6, Moskva 2006.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, K voprosu o sostave russkogo vojska na Kulikovom pole, in: *Drevnjaja Rus, Voprosy medievistiki*, Tom 6, 2001, No. 4.
- GORSKIJ, Anatol Anatoljevič, Moskovskije „promysly“ konca XIII–XV v. vně Severo-Vostočnoj Rusi, in: GORSKIJ, Anatol, Anatoljevič (ed.), *Sredněvekovaja Rus*, Tom III, Moskva 2014.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, *Moskva i Orda*, Moskva 2016.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, O titule „car“ v sredněvekovej Rusi (do serediny XVI v.), in: *Odissej. Čelovek v istorii*, Moskva 1996.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, *Rus. Ot slavjanskogo Rasselenija do Moskovskogo carstva*, Moskva 2004.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, *Russkije zemli v XIII–XIV vekach. Puti političeskogo razvija*, Sankt-Petěrburg 2016.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, *Sredněvekovaja Rus. O čem govornat istočniki*, Moskva 2006.
- GORSKIJ, Anton Anatoljevič, Vladimir Svjatoj i formirovanije gosudarstvennoj těritorii Rusi, in: MAKAROV, Nikolaj Andrejevič – NAZARENKO, Aleksandr Vasiljevič (eds.), *Rus epochi Vladimira Velikogo. Gosudarstvo, cerkov, kultura*, Moskva – Vologda 2007.
- GREKOV, Boris Dmitrijevič – ČEREPNIN, Lev Vladimirovič – PAŠUTO, Vladimir Terentjevič (eds.), *Očerki istorii SSSR. Period feodalizma IX–XV vv.*, Tom II *Objediněnije russkich zemel vokrug Moskvy i obrazovanije russkogo centralizovannogo gosudarstva*, Moskva 1953.
- GROTH, Lydie, Obzor sovremennogo normanisma (Časť pervaja), in: *Istoričeskij format*, 2019, No. 2.; (Časť vtoraja. Mifi normanisma i ich istoki), in: *Istoričeskij format*, 2019, No. 3–4.
- GRUŠEVSKIJ, Michajl Sergijovič, *Očerki istorii Kijevskoj zemli ot smerti Jaroslava do konca XIV stoletija. Opyt issledovanija*, Kijev 1891.
- GRUŠEVSKIJ, Michajlo Sergijovič, *Istorija ukrajskoj litěratyry*, 3., Kiiv 1993.
- GUDAVIČJUS, Edvardas, *Istorija Litvy s drevnějšich vremjen do 1569 goda*, Tom 1, Moskva 2005.
- GUMILEV, Lev Nikolajevič, *Drevnjaja Rus i Velikaja stěp*, Moskva 1992.
- GUMILJEV, Lev Nikolajevič, *V poiskach vymyšlennogo carstva*, Moskva 1992.
- HALPERIN, Charles J., *Tatar Yoke. The image of the Mongols in Medieval Russia*, Bloomington 2009.
- HALPERIN, Charles J., The Six-Hundredth Anniversary of the Battle of Kulikovo Field, 1380–1980, in: *Canadian -American Slavic Studies*, Vol. 18, 1984, No. 3.
- HALPERIN, Charles, Russo-Tatar Relations in Mongol Context: Two Notes, in: *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae*, Vol. 51, No. 3, 1998.
- HAUMANN, Heiko, *Geschichte Russlands*, München – Zürich 1996.
- HELLER, Klaus, *Russische Wirtschafts- und Sozialgeschichte, I. Die Kiever und die Moskauer Periode (9.–17. Jahrhundert)*, Darmstadt 1987.
- HELLMANN, Manfred – SCHRAMM, Gottfried – ZERNACK, Klaus (eds.), *Handbuch der Geschichte Russlands, Band 1 Bis 1613 von der Kiever Reichsbildung bis zum Moskauer Zartum I*, Stuttgart 1981.